

νέας ἀληθείας στίχους ἐπιγείων ποιητῶν αὐτολεξεῖ, ὡς π. χ. τὸ ἐξῆς:

‘Ο οὐρανὸς εἶνε, ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ κρατούμενη
μεγάλη ἐπιστολὴ ἐπὶ κυανουοῦς χαρτοῦ γεγραμμένη . . .

τὸ ὁποῖον καὶ ὁ ἀποστέλλων πρὸς δημοσίευσιν καὶ ἡ σύν-
ταξις ἀποδέχονται ὡς πρωτότυπον ποίημα τῶν πνευμάτων,
ἐνῶ εἶνε τοῦ Γερμανοῦ ποιητοῦ Rückert*), ἐφ’ ὅσον, λέγο-
μεν, αἱ ἀποκαλύψεις τῶν πνευμάτων περιορίζονται εἰς τοι-

*) „Der Himmel ist, von Gottes Hand gehalten,
Ein grosser Brief auf azurblauem Grunde etc.“

αὐτὰ πράγματα, οὐδεὶς δύναται νὰ μᾶς μεμφθῇ ὅτι ἐπιμέ-
νομεν ἐν τῇ δυσπιστίᾳ. Ἄς ἐμφανισθῶσιν ἡμῖν πρόσωπον
πρὸς πρόσωπον, ἐλεύθερα ἱστάμενα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωμα-
τίου, διαφανῇ καὶ πανταχόθεν περίοπτα, καὶ ὅχι ἐν τῷ σκό-
τει, ὀπισθεν παραπετασμάτων, ἀόρατα νὰ παίζωσιν ἁρμο-
νικῇ. Ἀλλὰ δυστυχῶς οὐδέποτε θὰ συμβῇ τοῦτο· διότι καὶ
ἐν τῇ ἐμφανίσει τῶν πνευμάτων ἰσχύει διὰ τοὺς κριτικούς
παρατηρητὰς καὶ σήμερον ἔτι τὸ ἀρχαῖον καὶ ἀληθέστατον
λόγιον: Ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς ἀστυνομίας οὔτε πνεύ-
ματα οὔτε διάβολοι ἐμφανίζονται.

Ο ΔΑΙΜΩΝ.

Διήγημα ὑπὸ **I. I. ΚΡΑΣΣΕΒΣΚΥ.**

(συνέχεια.)

‘Ο Δόκτωρ Σαλικέττης κατένευσεν, ἔμεινεν ἐπὶ τινὰς
στιγμὰς ταλαντευόμενος καὶ σύννους, ἔκαμε δυσοίονόν τινα
χειρονομίαν καὶ τέλος ἤρχισε μετὰ σοβαρότητος καὶ ψυ-
χρότητος.

— „Εἰς ὑμᾶς, κυριοὶ μου, δὲν ἔχω ἀνάγκην ν’ ἀπο-
κρύψω τὴν ἀλήθειαν. Ἡ κατὰστασις τοῦ ἀσθενοῦς, πρέπει
νὰ σᾶς τὸ εἶπω παρρησίᾳ, εἶνε ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἀπελπι-
στική . . . Δὲν ἐθεώρησα καλὸν νὰ τὸ ὁμολογήσω εἰς τὴν
μητέρα του. ‘Ο ἀσθενὴς ἐπέμφθη εἰς Ἰταλίαν πολὺ ἀργά,
ἡ νόσος ἦτο ἤδη πάρα πολὺ ἀνεπτυγμένη. Πιθανὸν τὸ με-
σημβρινὸν κλίμα νὰ παρατείνῃ ὀλίγον τὴν ζωὴν του . . .
ἀλλὰ νὰ τὸν σώσῃ εἶνε ἀδύνατον. Καὶ αὕτη ἡ ἡλικία τοῦ
ἀσθενοῦς καθιστᾷ τὴν νόσον ἀνίατον.“

Οἱ φίλοι τοῦ Ἀδριανοῦ ἔμειναν ὡς ἀπολιθωθέντες ὑπὸ
τῆς ἐντυπώσεως, ἣν ἐνεποίησεν αὐτοῖς ἡ μετὰ τοσαύτης ψυ-
χραιμίας ἐξενεχθεῖσα αὕτη ἀπόφασις τοῦ ἱατροῦ. Οἱ ὀφθαλ-
μοὶ τοῦ Σενούτας ἐκπληρώθησαν δακρύων, καὶ αἱ χεῖρες του
συνεστράφησαν ὑπὸ ἀπελπισίας.

— „Ἐπὶ πόσον χρόνον περίπου δύναται νὰ παραταθῇ
ἡ κατὰστασις αὕτη;“ ἠρώτησεν ὁ Μαριᾶνος.

‘Ο Δόκτωρ Σαλικέττης ἀνέτεινε τὰς ὀφρῦς, συνέσφιξε
τὰ χεῖλη, καὶ ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— „Αὐτὸ δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ ἀκριβῶς“, ἀπεκρίθη
εἰς τὸν κόμητα. „Εἶδομεν ἐν Πίζῃ, ἐν τῇ νήσῳ Ἑλβα παρα-
δείγματα φθισικῶν, οἵτινες παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, ἔζησαν
ἐπὶ μακρότατον χρόνον, ἀλλ’ ὑπὸ εὐνοϊκωτέρας περιστάσεις,
αἵτινες ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχουσι.“

Χωρὶς νὰ περιμείνῃ ἄλλην ἐρώτησιν, ὁ ἱατρὸς ἔρριψεν
ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ὀρολογίου του, διότι ἐβιάζετο πολὺ, καὶ
προσέθηκεν:

— „Αἱ περιστάσεις, ὅφ’ ἃς ζῇ ὁ ἡμέτερος ἀσθενὴς,
εἶναι χεῖρισται. ‘Ο κύριος οὗτος δὲν φεῖδεται καθόλου τῆς
υγείας του, οὔτε ἂν σκέπτεται ποσῶς περὶ τῆς ζωῆς του.
Φαίνεται μάλιστα ὅτι προκαλεῖ αὐτὸς ὁ ἴδιος τὸν πυρετόν,
ὅφ’ οὗ καταναλίσκεται . . .“

— „Καὶ ὁ ἀὴρ τῆς Νεαπόλεως δὲν θὰ εἶνε ὠφέλι-
μος!“ παρετήρησεν ὁ Σενούτας.

— „Βεβαίως, ἀπήντησεν ὁ ἱατρὸς“, εἶνε πολὺ ἐρεθιστι-
κὸς . . . ἐν τούτοις . . .“

‘Ο ἱατρὸς ἀπεχαιρέτισεν αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθε, χωρὶς νὰ
τελειώσῃ τὴν φράσιν. ‘Ο Σενούτας καὶ ὁ Μαριᾶνος ἴσταντο
εἰσέτι ἀκίνητοι καὶ σιωπηλοί, ἐνῶ ὁ κρότος τῆς ἀπομακρυν-
θείσης ἀμάξης δὲν ἠκούετο πλέον.

— „Πρέπει ἴσως νὰ γράψωμεν πρὸς τὴν μητέρα του“,
εἶπε τέλος ὁ γέρον, „ἀλλὰ τίνι τρόπῳ νὰ τῇ ἀναγγεῖλωμεν
τοιοῦτο δυστύχημα;“

— „Θὰ ἦτο ἴσως ἐπ’ ἀνάγκης νὰ τὸν ἀπομακρύνωμεν ἐν-
τεῦθεν“, ἀπήντησεν ὁ Μαριᾶνος, „ἀλλὰ τίνι τρόπῳ νὰ τὸ
ἐπιχειρήσωμεν χωρὶς νὰ τὸν τρομάξωμεν;“

‘Ο Σενούτας ἐσκέφθη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ εἶτα ἀπε-
κρίθη μὲ τὸ ἥθος ἀνθρώπου, συλλαβόντος ἤδη σταθερὰν
καὶ ἀκλόνητον ἀπόφασιν:

— „Ἀφήσατε τὴν φροντίδα περὶ πάντων εἰς ἐμέ, κύριε
κόμη. Ἡ θεία πρόνοια μὲ ἐπεμψεν ἐδῶ· θὰ ἐκπληρώσω
τὰ καθήκοντά μου. Σεῖς μόνον νὰ μὲ βοηθήτε.“

— „ὑποτάσσομαι εἰς τὰς διαταγὰς σας“, εἶπεν ὁ Μα-
ριᾶνος, τὸν ὅποιον ἐγκατέλειπεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἡ συνήθης
εἰρωνικὴ διάθεσις.

Ἐπέστρεψαν εἰς τὴν ἑπαυλιν καὶ εὔρον τὸν Ἀδριανὸν
καθήμενον πρὸ μεγάλου σωροῦ ἀτάκτως ἐρριμμένων χαρτίων.
‘Ο ποιητὴς ἰδὼν αὐτοὺς εἰσερχομένους ἠγέρθη μὲ πρόσωπον
φαιδρὸν ἵνα τοὺς χαιρετίσῃ:

— „Ποῦ ἦσθε;“ ἀνεφώνησεν. „Κρίμα ὅτι δὲν ἦσθε
ἐδῶ δια νὰ σᾶς συστήσω εἰς τὸν ἀξιολογώτατον τῶν ἱα-
τρῶν, ὅστις ἐνίοτε μὲ ἐπισκέπτεται, ἀνευ ἀνάγκης, διότι εἶμαι
ἐντελὴς ὑγίης. ‘Ο ἱατρὸς οὗτος εἶνε ἐξαιρετὸς ἄνθρωπος,
πάντοτε φαιδρὸς καὶ εὐθυμος, καὶ ἡ εὐθυμία του αὕτη εἶνε
διὰ τοὺς ἀσθενεῖς τὸ ἄριστον φάρμακον.“

— „Τὸν γνωρίζω“, εἶπεν ὁ Μαριᾶνος ψευδόμενος· „συν-
ηγήσαμεν αὐτὸν ἀκριβῶς καθ’ ἣν στιγμὴν ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ
δωματίου σου εἰς τὴν ὁδόν . . . Πῶς σὲ εὔρε μετὰ τὸ
ἐπίπονον ταξίδιον εἰς τὸ Καστελλαμάρε;“

— „Ὡς συνήθως!“ ἀπήντησεν ὁ Ἀδριανός.

— „Εἰς ἡμᾶς ὅμως εἶπεν ὅτι ἔχεις ἀνάγκην ἀναπαύ-
σεως, διασκεδάσεως καὶ ἐπιμελοῦς περιποιήσεως“, προσέθηκεν
ὁ Σενούτας. „Σκοπεύω δέ, ὡς φίλος καὶ παλαιὸς σου διδά-
σκαλος, νὰ σὲ λάβω ὑπὸ τὴν κηδεμονεῖάν μου.“

‘Ο Ἀδριανὸς ἠρυθρίασεν.

— „Ἀφήσατέ με ἥσυχον!“ ἀνεφώνησε, μετὰ τινος ἀνη-
συχίας ἀτενίζων τὸν γηραιὸν καθηγητὴν, „αἰσθάνομαι ἐμαυ-
τὸν ὑγίη, καὶ μόνον ὀλίγον τι ἀδύνατον. Στοιχηματίζω, ὅτι
εἰς ἐξ ὑμῶν παρετήρησε χθὲς τὸ ὀλίγον αἷμα τὸ ὁποῖον ἐξ-
ῆλθεν ἐκ τοῦ στόματός μου κατὰ τὸν βῆχα! Αὐτὸ ὅμως
δὲν ἔχει οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην σημασίαν. ‘Ο Δόκτωρ Σαλι-
κέττης θεωρεῖ τοῦτο ὡς ἐθνικὸν νόσημα.“

— „Ἄς ἦναι ὅτι θέλει“, εἶπεν ὁ Σενούτας ἀποφασι-

στικῶς, „ἐγὼ σοὶ ἐπιβάλλομαι ὡς κηδεμὼν καὶ ἀπαιτῶ ὑπακοήν.“

Ὁ Ἀδριανὸς ἔσεισε τὴν κεφαλὴν, περιεπτύχθη τὸν γέροντα καὶ εἶπεν:

— „Δεσποτισμὸν δὲν ὑποφέρω. Τὸ νὰ μὲ προστάξῃ τις οὐδὲν ἄλλο σημαίνει δι' ἐμὲ ἢ νὰ προκαλῇ εἰς ἐπανάστασιν τὸ ἀνεξάρτητον πνεῦμά μου.“

Ἐπῆλθε βραχεῖά τις σιωπὴ. Ὁ Μαριᾶνος καὶ ὁ καθηγητὴς ἠτένιζον ἀλλήλους ἀμοιβαίως . . . Εἰς τὸν κόμητα ἐπῆλθεν ἀλλόκοτός τις ἰδέα, δικαιολογουμένη διὰ τῆς περὶ τοῦ φίλου του φροντίδος: περιῆλθεν ἐν τῷ δωματίῳ ὡσεὶ βεβυθισμένος εἰς σκέψεις καὶ εἶτα ἀπεχαιρέτισε τοὺς φίλους του προφασίζόμενος ὅτι εἶχε νὰ φροντίσῃ περὶ τινος ἰδίας ὑποθέσεως . . .

Μία εὐτυχὴς σύμπτωσης παρέσχε τῷ κόμητι κατὰ παράδοξόν τινά τρόπον δραστηκώτατον μέσον πρὸς διασκέδασιν τῆς ἀνίας καὶ στενοχωρίας, ἥτις δι' αὐτὸν εἶχε καταστῇ χρονία νόσος. Ἦδη εὗρισκεν ἀσυνήθην τινὰ ἐπασχόλησιν· ἦτο δρῶν πρόσωπον ἐν τῷ φανταστικῷ δράματι, ὅπερ ἔμελλε νὰ λάβῃ τραγικὸν τέλος. Τώρα ἡδύνατο ἐπὶ τινὰ χρόνον ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τοῦ δράματος τούτου νὰ φαίνεται ἐκτάκτως σοβαρὸς καὶ σπουδαῖος καὶ νὰ ἀποβάλῃ πᾶσαν εἰρωνικὴν τάσιν καὶ διάθεσιν. Ἐδραμε λοιπὸν μετὰ σπουδῆς κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ἐνθα κατῴκει ἡ Μις Ῥόζα. Ἐνταῦθα δὲν ἠναγκάσθη νὰ τὴν ζητήσῃ ἐπὶ μακρόν, διότι ἡ Ἀγγλὶς ἐκάθητο ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς τεράστιας μὲ τὴν θαυμασίαν θέαν πρὸς τὴν θάλασσαν, σπουδάζουσα μετὰ καλλιτεχνικοῦ ἐνδιαφέροντος τὴν πρὸ αὐτῆς ἐκτυλισσομένην θαυμασίαν εἰκόνα τῆς φύσεως, καὶ οὐδόλως ὑποπτεύουσα τὴν ἐπικειμένην αὐτῇ ἐπιδρομὴν ἐκ μέρους τοῦ κόμητος. Ἄμα εἶδε τὸν Μαριᾶνον ἠθέλησε νὰ ἐγερθῇ καὶ νὰ φύγῃ, ἀλλ' ὁ κόμης ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν μετὰ τόλμης.

„Μὲ βλέπετε, δεσποινίς, ἐν τινι ψυχικῇ διαθέσει, ἥτις, — πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσω — ἀπειλεῖ σχεδὸν νὰ σταματήσῃ ἐν ἐμοὶ τὴν ζωὴν, καὶ ἡ ταραχὴ μου αὕτη δύναται, ἐλπίζω, νὰ δικαιολογήσῃ τὴν τόλμην μου“, εἶπεν ὁ κόμης, „Μοὶ συνέβη μέγα τι δυστύχημα . . .“

Ἡ Μις Ῥόζα εἰς τοὺς λόγους τούτους τοῦ κόμητος ἔμεινεν ὅλως ψυχρὰ καὶ ἀδιάφορος, διότι δὲν ἡδύνατο οὔτε καὶ νὰ μαντεύσῃ περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν ὤφειλεν αὕτη νὰ ᾔνῃ ἡ ἐμπιστευτικὴ μάρτυς τῶν ψυχικῶν διαθέσεων τοῦ κόμητος. Ἀλαζονικὴ τις ἐκπληξὶς ἀπετυποῦτο ἐπὶ τοῦ ὠραίου προσώπου τῆς.

— „Πρὸ μιᾶς στιγμῆς παρετήρησα“, ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης, „ὅτι ὁ φίλος μου Ἀδριανὸς πῦει αἷμα. Αὐτὸ μὲ ἐτρόμαξε καὶ ἔσπευσα ἀμέσως πρὸς τὸν ἱατρόν του. Οὗτος μοὶ ἐφανέρωσεν ὅλην τὴν ἀλήθειαν, λέγων ὅτι ὁ φίλος μου εἶνε ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου καταδικασμένος εἰς ἀναπόφευκτον θάνατον.“

Ἡ Ἀγγλὶς ἦτο προφανῶς τεταραγμένη, ἔγεινε κάτωχρος καὶ αἱ χεῖρές τῆς συνεσφαιρώθησαν ἀκουσίως.

— „Ποῖος σὰς τὸ εἶπε;“ ἠρώτησε μὲ τρέμουσαν φωνήν.

— „Ὁ δόκτωρ Σαλικέττης“, ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης. „Δύνασθε νὰ φαντασθῇτε ποίαν φοβερὰν ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν καθηγητὴν ἡ εἰδησις αὕτη. Ὁ ἱατρὸς διαβεβαίωσεν, ὅτι ὁ ἀσθενὴς συγκόπτει τὴν ζωὴν του διὰ τῆς ἐργασίας, ἀπὸ τῆς ὑποίας οὐδεὶς δύναται νὰ τὸν ἀποσπάσῃ . . .“

— „Γράψατε εἰς τὴν μητέρα του!“ ἀνεφώνησεν ἡ Μις Ῥόζα.

— „Καὶ τῆς μητρὸς πρέπει ὡσαύτως νὰ φεισθῶμεν.“

ἀπήντησεν ὁ Μαριᾶνος, „καὶ ὅμως πρὸ τῆς ἀφίξεως αὐτῆς οὐδεμίαν δύναμιν ἔχομεν οὔτε ἐγὼ οὔτε ὁ καθηγητὴς, διότι οὐδεμίαν ἐπιρροὴν δυνάμεθα νὰ ἐξασκήσωμεν ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς.“

Ἐνταῦθα ὁ κόμης ἐσιώπησε καὶ μὲ βλέμμα ἐκφραστικώτατον προσητένισε τὴν Ἀγγλίδαν, ἥτις ἠρυθρίασε.

— „Νομίζω ὅτι εἰς μίαν τοιαύτην περίστασιν, ἐνθα πρόκειται περὶ τῆς ζωῆς ἐνὸς ἀνθρώπου“, ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης, „πάντες οἱ ἄλλοι ἐξωτερικοὶ λόγοι, καθ' οὓς ρυθμίζομεν τὴν καθ' ἡμέραν συμπεριφορὰν μας, πρέπει νὰ τίθενται κατὰ μέρος καὶ νὰ μὴ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν . . . Μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα ὅτι ὑμεῖς, εὐγενεστάτῃ δεσποινίς, δύνασθε νὰ ἐξασκήσητε ἐπ' αὐτοῦ μεγάλην καὶ σωτήριο ἐπίδρασιν. Θὰ ἡρνεῖσθε νὰ κάμετε χρῆσιν τῆς ἰσχύος ταύτης, τὴν ὁποίαν ἔχετε, ὅπως παράτεινῃτε εἰσέτι τὴν ζωὴν ἐνὸς ἀνθρώπου;“

Μετὰ τοὺς τολμηρῶς ἐξενεχθέντας τούτους λόγους ὁ κόμης Μαριᾶνος προσητένισε τὴν Ἀγγλίδαν μὲ ἐταστικὸν βλέμμα, ἐπιθυμῶν νὰ διῇ ποίαν ἐντύπωσιν ἐνεποίησεν εἰς αὐτήν. Ἡ Ἀγγλὶς ἐκάθητο σοβαρὰ καὶ τεθλιμμένη χωρὶς νὰ δείξῃ ὅτι προσεβλήθη ποσῶς ἐκ τῆς προϋποθέσεως τοῦ κόμητος.

— „Μοὶ φαίνεται πολὺ παράδοξον αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγετε, κύριε κόμης“, ἤρχισεν ἡ Ἀγγλὶς μετὰ τινὰ σκέψιν. „Δὲν πιστεύω δὲ νὰ ᾔνῃ καμμία ἄτοπος καὶ ἄκαιρος ἀστεϊότης, μὲ τὴν ὁποίαν θέλετε νὰ μὲ ἐμπαίξετε . . .“

— „Ὡ δεσποινίς!“ ἀνεφώνησεν ὁ κόμης.

— „Ἐννοῶ ὅτι ἀπατάσθε ἴσως ἐν τῇ προϋποθέσει σας. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ὁ κύριος Ἀδριανὸς ὡς ποιητὴς μοὶ ἦτο συμπαθὴς, ἐν τούτοις ὅμως οὐδέποτε ἔσχομεν στενοτέρας σχέσεις. Ἀπ' ἐναντίας μάλιστα μὲ ἀπέφευγεν. Οὕτως ὥστε πρέπει πολὺ νὰ ἀμφιβάλλω περὶ οἷας δήποτε ἐπιρροῆς ἐκ μέρους μου . . .“

— „Οὐδέποτε θὰ ἐτόλμων νὰ ἰσχυρισθῶ τοιοῦτό τι“ προσέθηκεν ὁ κόμης, „ἂν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἤκουσα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Ἀδριανοῦ δὲν μοὶ ἔδιδε πληρεστάτην βεβαιότητα, ὅτι οὐδαμῶς ἀπατῶμαι. Αὐτὸς ὁ Ἀδριανὸς μοὶ ὡμολόγησεν ὅτι σὰς φοβεῖται καὶ σὰς ἀποφεύγει, διὰ νὰ μὴ ὑποκύβῃ εἰς τὴν δύναμίν σας. Ὁ δυστυχὴς εἶνε τόσο ἀφωσιωμένος εἰς τὸ ποίημά του ὥστε φοβεῖται καὶ ἀποφεύγει πάντα ἄνθρωπον, δυνάμενον νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτοῦ.“

Ἡ Μις Ῥόζα ἐγένετο καταπόρφυρος ἅμα ὡς ἤκουσε τὴν ἐμπιστευτικὴν ταύτην ἀνακοίνωσιν, ἄλλως ὅμως δὲν περιῆλθεν εἰς ἀμηχανίαν. Μόνον κατέστη ὑπερμέτρως σοβαρὰ καὶ σκυθρωπή, καὶ ἐφαίνετο λησμονήσασα ἑαυτήν . . . Ἐπὶ μακρόν χρόνον ἔμεινε σιωπῶσα, ὁ δὲ κόμης ἴστατο ἀκίνητος καὶ εἰς μάτην περιμένων παρ' αὐτῆς ἀπάντησιν:

— „Εἶνε λοιπὸν τόσο δεινὴ ἡ θέσις του!“ ἐφέλλισεν ἐπὶ τέλους. „Τί πρέπει νὰ κάμωμεν ὅπως παρατείνωμεν τοῦλάχιστον τὴν ζωὴν του, ἂν ὅχι νὰ τὸν σώσωμεν; Λέγετε . . .“

— „Εἶμαι βέβαιος“, ἀπήντησεν ὁ κόμης, „ὅτι θὰ ὑπακούῃ προθύμως εἰς τὰς διαταγὰς σας. Παρακινεῖτε αὐτὸν νὰ ἀφήσῃ κατὰ μέρος τὴν ἐργασίαν αὐτήν, ἥτις τὸν φονεῖ· ἀναγκάζετέ τον νὰ διασκεδάξῃ τὰς σκέψεις του.“

Ἡ Μις Ῥόζα ὕψωσε σπασμωδικῶς τοὺς ὤμους, ἀνέπεσεν ἐπὶ τῆς ἔδρας, καὶ ἐβυθίσθη εἰς σκέψεις, λησμονήσασα, ὡς ἐφαίνετο, τὸν κόμητα Μαριᾶνον.

— „Ἀφήσετέ μου ὀλίγον χρόνον νὰ σκεφθῶ“, εἶπεν ἐπὶ τέλους ταπεινῇ τῇ φωνῇ. „Πρέπει πρότερον νὰ σταθμίσω καλῶς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μοὶ ἀνεκοινώσατε. Ἡ περίστασις

αὕτη εἶνε πολὺ παράδοξος, οὕτως ὥστε ἡ ταραχὴ μου εἶνε εὐεξήγητος.“ — Ὁ κόμης ὑπεκλίθη εὐσεβάστως, ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τῆς Ἀγγλίδος, ἤρχισε νὰ περιπατῇ ἐπὶ τῆς τεράσσης, παρετήρησε τὴν θάλασσαν, καὶ τέλος ἐπέστρεψε βραδέως πορευόμενος εἰς τὴν ἑπαυλιν τοῦ Ἀδριανοῦ.

7.

Εἶχον παρέλθῃ δύο ἐβδομάδες ἀπὸ τῆς συνεντεύξεως τοῦ κόμητος μετὰ τῆς Ἀγγλίδος. Ὁ Ἀδριανὸς ἐφαίνετο διατελὼν ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει, εἰ καὶ ἐβασανίζετο ὑπὸ συνεχοῦς βηχὸς συνοδευομένου ἐνίοτε ὑπὸ αἰμοπτυσίας, ἣν προσεπάθει ν' ἀποκρύπτῃ εἰς τοὺς φίλους του. Ἦρχοντο μάλιστα στιγμαί, καθ' ὧς ἡ νεότης ἐφαίνετο ὑπερισχύουσα καὶ ἡ νόσος ὑποχωροῦσα. Ὁ Σενούτας καὶ ὁ κόμης οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀπεμακρύνοντο ἀπ' αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἀσθενὴς ἰσθάνετο μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ ἀνακούφισιν ἐν τῇ μετὰ τῶν φίλων του συναναστροφῇ. Ἀλλ' εἰς μάτην

προσεπάθει ὁ καθηγητὴς νὰ τὸν καταπείσῃ, ὅπως ἡσυχάσῃ ἐπὶ τινὰ χρόνον καὶ λησμονήσῃ τὴν ποίησιν.

— „Προσφιλέστατέ μοι διδάσκαλε“, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀδριανός, „καὶ ἐὰν ἐγὼ αὐτὸς ἐπεθύμουν νὰ λησμονήσω τὴν ποίησιν, πρὸς ἡσυχίαν σου — οὐδέποτε θὰ τὸ κατῶρθωνα, μεθ' ὅλας μου τὰς προσπάθειάς.“ Ἡ ποίησις καὶ ἡ ἐργασία ἐγένοντο ἤδη εἰς ἐμὲ δευτέρα φύσις. Εἰς μάτην θὰ προσεπάθουν νὰ τὴν ἀποτινάξω ἀπ' ἐμαυτοῦ! αἱ ἰδέαι ἔρχονται, μὲ ἐρεθίζουσι, καὶ οὔτε καθ' ὕπνον μὲ ἀφίνουνσιν ἡσυχον. Ἡ δημιουργικὴ ἐργασία κατέστη δι' ἐμὲ νοσηρὰ, ἀν' ἐθέλῃς νὰ τὴν ἐνομάσῃς οὕτω, ἀλλ' ἀπαραίτητος, ἀναπόδραστος ἀνάγκη. Ὁ ἐγκέφαλός μου στρέφεται, παρὰ τὴν θέλησίν μου, πρὸς αὐτήν. Ἐν τῇ συνδιαλέξει, ἐν ταῖς ὥραις τῆς ἀναπαύσεως, ὅσάκις εὐρίσκομαι μετὰ φίλων, ὅσάκις ἀσχολοῦμαι κατὰ τὸ φαινόμενον περὶ ἄλλην τινὰ ἀσχολίαν, πανταχοῦ καὶ πάντοτε μὲ καταλαμβάνουσι τὰ φαντάσματα, μὲ βασανίζουσι τὰ μορμολύκεια . . .“

(ἔπεται συνέχεια.)

1. ΙΩΣΗΦ ΒΕΡΔΗΣ, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 193).

2. ΕΝ ΘΕΡΕΙ (σελ. 196—197). Ἡ εἰκὼν τοῦ διαπρεποῦς καλλιτέχου T. Thumann μεταγίγει ἡμᾶς εἰς ἄλλους χρόνους, καθ' οὓς, πανταχοῦ, ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ταῖς ψυχαῖς, ἦτο διακεχυμένη ἡ ἡμερία κ' ἡ χαρά, καθ' οὓς οὐδεὶς ποιητὴς διερμηνεύων τὸν πόνον τῶν τετραυματισμένων συγχρόνων του ψυχῶν διεκήρυττε μετ' ἀπελπισίας ὅτι πανταχοῦ ἐζήτησε τὴν χαρὰν ἀλλ' οὐδαμοῦ εὑρεν αὐτήν. Μετάγει ἡμᾶς εἰς τὸν κόσμον ἐκεῖνον, ὃν ὄνειροπολοῦμεν ἐμπεφορημένοι τῆς Ὀδυσσεύσεως, κλείοντες τὸ βιβλίον καὶ στηρίζοντες ἐπὶ τῆς χειρὸς τὸ μέτωπον.

Ἡ περικαλλὴς Ἑλληνὶς ποδὴρη χιτῶνα φοροῦσα, ἀναμπεύοντος, ἔξωμος ἐν θελκτικότητι ἀρχαίῳ negligé, δρέπει μῆλα ἐκ μηλέας. Εἶνε θέρος, ἀλλ' ὁ πνιγρὸς καὶ ἀφόρητος τῆς μεσημβρίας καύσων παρήλθεν· τὰ μάρμαρα εἶνε εἰσέτι θερμὰ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου πυρακτώσεως, ἀλλ' ἡ αὔρα ἥτις ὑποσείει τοὺς ἡμέμα θροοῦντας κλώνας διαχέει ἡδεῖαν δρόσον.

Βεβαίως ἡ εὐμελὴς αὕτη νεάνις, ἡ μέλας καὶ τακεροῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα καὶ ἀρχετύπως σύμμετρα τὰ χαρακτηριστικά, ἥς ἡ μέλαινα κόμη χλιδῶσα καταπίπτει ἐπὶ τῶν ὤμων, ἡ εὐτόνους ἔχουσα τοὺς βραχίονας, καὶ διὰ τῆς μιᾶς μὲν χειρὸς δρέπουσα ἤδη τὸ μῆλον διὰ τῆς ἐτέρας δὲ κρατοῦσα τὰ δρεφθέντα καὶ ἅμα συνέχουσα ἐμπρὸς ἀνεῖλκυσμένον τὸν ποδὴρη χιτῶνα, δὲν εἶνε θεραπαινὶς τις ἢ δούλη, οὐδὲ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκτελεῖ τὸ πρόσταγμα δεσποίνης τινὸς νωδοῦ καὶ μεμψιμοῖρου.

Εἶνε ἴσως βασιλοπούλα τις ἐκ τῶν ὄνειρων ἐκεῖνων τῆς πλαστικῆς ἀρχαιότητος, Ναυσικάα τις ἢ Ἀντιγόνη. Ἴσως εἶνε ἡ Λυσίδη, ἡ θυγάτηρ τοῦ τυράννου τῆς Ἐπιδάουρου Προκλέους, πρὸ τοῦ μετὰ τοῦ Περιάνδρου γάμου της, ὅστις ἀπέληξε τραγικῶς καὶ αἱματηρῶς διὰ τοῦ θανάτου της· ἐκεῖνη ἥτις ζωηρὰ κοραεὶς περιήρχετο τοὺς ἀγροὺς τῆς Ἐπιδάουρου, ἐπιχαίρων οἰνοχοοῦσα εἰς τοὺς ἐργαζομένους.

Ἴσως μέλλει νὰ σφίγῃ ἐν τῇ ἀγκάλῃ της μετὰ παλμῶν ἔρωτος δαφνηφόρον τινὰ στρατηγόν, ὅστις κατετρόπωσε τοὺς βαρβάρους ἐν τινι γωνίᾳ τῆς Ἰωνίας καὶ ἔδωκε τὸ πολυτιμώτατον ἐπὶ γῆς πρᾶγμα εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς του: τὴν ἐλευθερίαν. Ἴσως μετ' οὐ πολὺ, εὐτυχὴς καὶ φιλόστοργος μήτηρ μέλλει νὰ γαλουχήσῃ βρέφος ἐκεῖνον ὅστις ἡμέραν

τινὰ ἀνδρωθεὶς θ' ἀνοίξῃ νέους ὀρίζοντας διανοήσεως εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἐπὶ αἰῶνας αἰῶνων θαυμαζόμενος.

Ἀλλ' οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ νεάνις αὕτη, εἶνε γραφικὴ καὶ εὐτυχὴς τοῦ ζωγράφου ἐμπνεύσεως, ζωοποιούσα τὸ παρελθόν, τὸ μαγικὸν ἐλληνικὸν παρελθόν, τὸ τόσον προσφιλὲς εἰς τοὺς ζωγράφους καὶ τοὺς ποιητὰς τῆς Γερμανίας.

3. ΒΙΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ. Κατὰ ἱχνογραφίαν τοῦ O. Herrfurth (ἐν σελ. 201). Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστᾷ μίαν σκηνὴν ἐκ τοῦ καθημερινοῦ βίου τῶν πλανοδίων ἐκεῖνων θαυματοποιῶν, ταχυδακτυλουργῶν, σχινοβατῶν, θηριοδαμαστών, ὀρχηστριῶν, μίμων, γελωτοποιῶν, ἀγυρτῶν καὶ λοιπῶν τοῦ εἶδους τούτου καλλιτεχνῶν, οἵτινες ἐν Εὐρώπῃ μεταβαίνουσιν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν κατὰ τὰς ἐμπορικὰς πανηγυρεὶς καὶ δίδουσι ἐν τοῖς προχείροις αὐτῶν παραπλήγμασι τὰς γοητευτικὰς παραστάσεις τῶν εἰς τὰ μωρὰ παιδιὰ καὶ τοὺς μωροτέρους ἐκ τῶν παρακειμένων κωμῶν συρρέοντες εἰς τὴν πόλιν χωρικοὺς. Ἡ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἰκόνι παριστωμένη σκηνὴ λαμβάνει χώραν οὕτως εἰπεῖν „ἐν τοῖς παρασκηνοῖς“, ἐν τινι αὐλῇ ἀποτελουμένῃ ἐκ τῶν ἐλεεινῶν σκηνωμάτων τῶν τεχνιτῶν καὶ ἐκ τῶν κάρρων, δι' ὧν μετακομίζουσι τὰς ἀποσκευὰς των. Κιβώτια, καλάθια, καὶ λοιπὰ σκεύη κεῖνται ἐν ἀταξίᾳ ἐσπαρμένα ἐπὶ τοῦ χλοεροῦ ἐδάφους, ἐπὶ δὲ τοῦ σιδηροῦ τρίποδος τῆς προχείρου ἐστίας βράζει ἡσυχῶς τὸ φαγητὸν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς νεαρᾶς γυναικὸς, οὕτως εἰπεῖν τῆς οἰκοδεσποίνης, ἐνῶ τὸ νεογέννητον βρέφος προσπαθεῖ ἐν τῷ μεταξύ νὰ θηλάσῃ τὴν καλλιτεχνικὴν μεγαλοφυΐαν μὲ τὸ γάλα τῆς μητρὸς του. Παρὰ τοὺς πόδας τῆς γυναικὸς κεῖνται ἐξηπλωμένοι ἐπὶ τῆς χλόης δύο μεγαλύτεροι, ῥακένδυτοι καὶ γυμνόποδες ἀδελφοί, ἐν μακαρίᾳ ἀνέσει ἀναπαυόμενοι ἀπὸ τὰς τρελλὰς τῶν παιγνίδιων, ἐνῶ ὁ μικρότερος ἀδελφός των, ὀλόγυμνος καὶ ἔρκων τετραπόδηται, τρέπει εἰς φυγὴν δύο κονίκλους. Ὁ γέρον, τοῦ ὁποῦ μόνον τοὺς πόδας βλέπομεν, μὴ δυνάμενος πλεόν ἕνεκα τοῦ γήρατος νὰ ἐκτελῇ ἀθλητικὰ πειράματα, μεταμορφοῦται ἤδη εἰς ἐλέφαντα. Θεωροῦμεν περιττὴν τὴν περιγραφὴν τῶν καθ' ἑκάστα μερῶν τῆς εἰκόνος ταύτης, τῆς ὁποίας ἡ φυσικότης εἶνε ἐκ πρώτης ὀψεως προφανὴς εἰς πάντας, ὅσοι ἐτυχόν ποτε νὰ ἴδωσιν ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς νομαδικοὺς τούτους κατοίκους πεπολιτισμένων χωρῶν τῆς Εὐρώπης.